

Kaupunginhallitus 12.01.2026 § 7

§ 7

Espoon kaupungin neljän uuden luonnonsuojelualan perustaminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Lähteenmäki Tia

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus esittää Lupa- ja valvontavirastolle sekä Uudenmaan elinvoimakeskukseksi neljän, luonnonsuojelulain 47 §:n mukaisen, luonnonsuojelualan perustamista Espoon kaupungin omistuksessa oleville Masskärrin (50 ha), Kuusikodin (14,4 ha) ja Ruukinrannan (2,1 ha) metsäalueille sekä Linholminluotojen (2,8 ha) lintuluodoille ja vedenalaiselle arvokohteelle selostustekstien mukaisin suojeluperustein ja -määräyksin sekä liitteenä olevien rajausesitysten mukaisesti. Yhteensä suojelupinta-ala kasvaa noin 69,3 hehtaarilla.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon luonnonsuojelun toimenpideohjelman mukaisesti uusiksi luonnonsuojelualueiksi ehdotetaan neljää Espoon kaupungin mailla sijaitsevaa arvokasta luontokohdetta: Nupurissa sijaitseva Masskärrin metsä, Brobackassa Hakjärven itäpuolella sijaitseva Kuusikodin metsä, Laajalahdessa sijaitseva Ruukinrannan metsä sekä Westendin edustalla sijaitsevat Linholminluodot ja niitä ympäröivä matalikko.

Masskärrin luonnonsuojelualue (50 ha)

Esitettävä suojelualue sijaitsee Nupurissa, Nupurinmetsän ja Karhuniityn asuinalueiden välissä. Luoteeseen suuntautuva osa ulottuu Hakjärveä kohti. Rajaus sijoittuu Espoon kaupungin omistuksessa oleville kiinteistöille 49-416-3-307, 49-416-1-53, 49-416-1-68 ja 49-431-1-84 ja on kooltaan 50 ha. Voimassa olevassa yleiskaavassa Masskärrin suojelurajaus on kokonaisuudessaan suojelualue (S). Vireillä olevassa yleiskaava 2060 luonnoksessa alue on luonnonsuojelualue (SL). Alueella ei ole asemakaavaa, mutta suurimmalla osalla rajauksella on vireillä Nupurinkallion asemakaava. Rajauksen yksityiskohtia on tarkennettu osin vastaamaan kaupungin kiinteistörajoja sekä uusinta luontotyyppitietoa.

Suojeluperusteet

Suojeltavaksi esitettävä alue on laaja, maakunnallisesti merkittävä soiden, kangasmetsien ja kalliometsien kokonaisuus. Varsinainen Masskärrin suo on pienialainen, keskiosalta avoin suursaraneva, joka on reunoiltaan luhtainen. Luontotyyppi on uhanalainen (VU). Saranevaa ympäröivät uhanalaiset ruoho- ja kangaskorvet. Näiden monipuolisten suotyyppien ympärillä levittäytyvät havu- ja lehtipuuvaltaiset kangasmetsät sekä jylhät kalliometsät. Rajauksen länsiosissa on edustavuudeltaan hyvää lehtoa sekä lehtomaista kangasta. Alueella kulkee useampi noro ja luonnontilaisen kaltainen puro. Puronvarsilta löytyy mm. rehevää saniaislehtoa ja metsälehmuksia. Luoteeseen suuntautuvalla osuudella esiintyy vanhoja tuoreen ja kuivahkon kankaan metsiä, joista moni täyttää METSO-suojeluohjelman kriteerit. Lisäksi löytyy mm. isovarpurämettä sekä pienvesiympäristöjä.

Koko alueella esiintyy monin paikoin uhanalaista, tiukasti suojeltua liito-oravaa (VU). Laajat osat alueesta on rajattu myös lepakoiden tärkeiksi saalistusalueiksi sekä muiksi lepakoiden käyttämisiksi alueiksi (2 ja 3 lk. lepakkoalueet). Alueella esiintyy laajalti erittäin uhanalaista lahokaviosammalta (EN). Alueen luontoselvityksissä on löydetty useita uhanalaisia lintulajeja, kuten töyhtötiainen (VU) ja lintudirektiivin laji pyy (VU) sekä useita ilmentäjälajeja. Suojelurajaus kuuluu kokonaisuudessaan Nuuksion järviylängön maakunnallisesti merkittävään lintualueeseen. Uhanalaisista lajeista esiintyy lisäksi mm. ryväsjäkäla (VU).

Kuusikodin luonnonsuojelualue (14,4 ha)

Esitettävä suojelualue sijaitsee Hakjärven ja Brobackantien välissä ja sijoittuu Espoon kaupungin omistuksessa oleville kiinteistöille 49-444-7-25, 49-444-7-1, 49-444-7-12, 49-444-7-18 sekä 49-444-7-11. Alue on kooltaan 14,4 ha.

Voimassa olevassa Espoon Pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa alue on pääosin virkistysaluetta (V), eteläosassa kulkee maakunnallisesti tärkeä ekologinen yhteys. Rajauksen länsi- ja lounaisreunoille sisältyy hieman A3 asuinalueita, sillä suojelurajaus on tarkennettu uusimman luontotyyppitiedon sekä maastonmuotojen mukaan, esim. lounaisosassa kallionjyrkänteiden reunaa mukaillen. Luoteeseen suuntautuva osio on esitetty lisättäväksi suojelurajaukseen yleiskaavan luonnonsuojelualuevarauksille vuonna 2024 teettämän selvityksen suositusten mukaisesti. Muualla rajaus seuraa kaupungin maanomistuksen rajoja. Yleiskaava 2060 luonnoksessa Kuusikodin metsä on merkitty luonnonsuojelualueeksi (SL) ja viereiset asuinalueet pientaloalueeksi (AP).

Suojeluperusteet

Kuusikodin metsän suojelukohde muodostaa kokonaisuuden viereisen Mariliinan luonnonsuojelualueen kanssa. Alueen luontoarvot täyttävät useita luonnonsuojelulain 43 §:n kriteereitä.

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit kattavat lähes koko kohteen pinta-alan. Kohteella on luonnonsuojelulain 64 §:n perusteet täyttävä päihinäpensaslehto, vesilain 11 §:n mukaisesti suojeltuja pienvesiä sekä metsälain 10 §:n erityisten elinympäristöjen perusteet täyttäviä luontotyypppejä.

Kuusikodin metsän erityispiirteisiin kuuluu alueen keskellä olevan notkelman kostea rehevä lehto korkeine saniaismättäineen ja runsaine lahoppuustoineen. Notkelmassa kulkee noro, jonka ympäristössä esiintyy myös hetteikköistä tihkupintalähteikköä. Kuusikodin metsän alueella esiintyy monipuolisesti myös muita luontotyyppisiä, mm. luonnontilaltaan erinomaista, yli 100-vuotiaista kalliomännikköä, erilaisia lehtomaisen ja tuoreen kankaan metsiä sekä korpi- ja rämekuvioita.

Kohteelta on havaintoja uhanalaisista, silmälläpidettävistä ja EU:n lintudirektiivin I-liitteessä mainituista linnuista, kuten töyhtötiäisestä (VU) ja palokärjestä. Suojelurajaus kuuluu kokonaisuudessaan Nuuksion järviylängön maakunnallisesti merkittävään lintualueeseen. Alueella esiintyy liito-oravaa ja suojelurajauksen reunan tuntumasta tunnetaan viitasammakon lisääntymispaikka. Myös alueen sisältä löytyy viitasammakolle soveltuvia elinympäristöjä. Alueelta on havaintoja useista lepakkolajeista ja osa kohteesta on rajattu viiksisiipalle ja isoviiksisiipalle tärkeäksi ruokailualueeksi ja siirtymäreitiksi. Myös saukosta on havaintoja kohteen läheisyydessä. Lisäksi erittäin uhanalainen lahokaviosammal (EN) ja alueellisesti uhanalainen, silmälläpidettävä rakkosammal (RT, NT) esiintyvät alueella.

Ruukinrannan luonnonsuojelualue (2,1 ha)

Esitettävä suojelualue sijoittuu Espoon kaupungin omistuksessa oleville kiinteistöille 49-452-2-1321, 49-452-2-1320, 49-452-1-482, 49-452-1-537 ja on kooltaan noin 2,1 ha. Alue sijaitsee Laajalahdella Ruukinrannassa, Villa Elfikin luontotalosta koilliseen.

Esitetty suojelurajaus on sekä voimassa olevassa yleiskaavassa että asemakaavassa luonnonsuojelualue (SL). Alueella on vireillä Ruukinrannan asemakaava. Itäosan kivilaituri on rajattu suojeluesityksen ulkopuolelle. Ehdotettu luonnonsuojelualue sijaitsee lähes kokonaan muinaismuistolailailla (295/1963) suojellun historiallisen ajan tiilitehtaan Bredvik, Bruksstranden alueella. Historiallinen kohde sekä alueella kulkevan rantaraitin kehittämistarpeet on huomioitu rauhoitusmääräyksissä.

Suojeluperusteet

Rajauksen mukainen metsäalue kuuluu valtakunnalliseen vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Kohde on osa Elfikin metsät- nimistä, muilta osin jo suojeltua metsäkokonaisuutta, ja sen suojelu täydentää alueen lajiston ja luontotyyppien turvaamista suojellun kokonaisuuden laajentuessa. Rannan puoleinen osa ja vesialue kuuluvat valtakunnalliseen lintuvesien suojeluohjelmaan, kohteeseen Laajalahti. Alueella on luonnonsuojelualueen perustamisedellytykset täyttävää vanhaa lahoppuustoista metsää. Rannassa esiintyy edustavaa tervaleppäluhtaa. Rannan ruovikko ja vesialue ovat linnustolle tärkeitä ja muodostavat Laajalahden luonnonsuojelualueen kanssa yhtenäisen, merkittävän kokonaisuuden.

Laajalahti kuuluu FINIBA-alueisiin, jotka ovat kansallisesti merkittäviä uhanalaisten, silmälläpidettävien ja kansainvälisen erityisvastuun lintulajien pesimis- tai kerääntymisalueita. Alue on suurimmaksi osaksi uhanalaisen liito-oravan elinalueita sekä merkittävää lepakoiden saalistusalueita. Rannassa on keväällä 2025 havaittu soidintavia viitasammakoita.

Linholminluotojen luonnonsuojelualue (2,8 ha)

Esitettävä suojelualue sijoittuu Espoon kaupungin omistuksessa oleville kiinteistöille 49-418-1-1609 ja 49-418-1-1593, ja on kooltaan noin 2,8 ha. Linholminluodot sijaitsevat Westendin edustalla, noin 140 m Linholmin saaresta pohjoiseen ja itään. Kohteeseen kuuluu kolme pientä, kallioista luotoa, joiden maapinta-ala on noin 0,8 ha. Lisäksi rajaukseen kuuluu ympäröivää vesialuetta.

Voimassa olevassa yleiskaavassa luodot ympäristöineen kuuluvat vesialueeseen (W). Vireillä olevassa yleiskaava 2060 luonnoksessa alue on merkitty Luonnonsuojelun toimenpideohjelman mukaisesti suojelualueeksi (SL). Espoon kaupunki omistaa sekä luotojen maa-alan että ympäröivän vesialueen. Rajaukseen on sisällytetty lintuluotojen lisäksi vuonna 2024 teetetyissä selvityksissä (Alleco Oy) tunnistettu vedenalainen matalikko, jolla esiintyy uhanalaista haurupohjaa.

Suojeluperusteet

Linholminluodot ovat linnustoltaan monimuotoinen kohde, jota suositeltiin Espoon ympäristönsuojelun vuonna 2024 teettämässä linnustoselvityksessä suojeltavaksi. Heinikkosilla luodoilla ovat pesineet muun muassa kyhmyjoutsen, haapana, sinisorsa, tukkasotka, haahka, kalalokki, harmaalokki, kalatiira, lapintiira ja punajalkaviklo. Aiemmin luodoilla pesi myös naurulokkeja (enimmillään yli 100 paria). Linnustoselvityksessä 2024 havaittiin, että läntisemmistä kahdesta luodosta isoimmalla pesi kohtalainen tiirayhdyskunta (10 paria kalatiiroja ja 3 paria lapintiiroja) sekä haahkoja (erittäin uhanalainen EN). Itäpuolen luodolla todettiin kyhmyjoutsenen, haahkojen sekä isokoskeloiden ja yhden tukkakoskeloparin pesintöjä (koskelot luokitellaan silmälläpidettäväksi NT).

Vedenalaisen luonnon selvityksessä 2024 löydettiin luotojen ympäristöstä erittäin uhanalaista haurupohjaa. Tutkimuksessa veden alta löytyi 3 lajia putkilokasveja, 8 lajia makroleviä, sekä 1 laji näkinpartaisia. Vedenalaisen luonnon selvityksessä kohteelta todettiin löytyvän myös vieraslaji mustatäplätokkoa, ja ihmispaine todettiin suureksi vilkkaan veneliikenteen takia. Linnusto hyötyisi selvityksen mukaan todennäköisesti suuresti pesimäaikaisesta mairinnousukiellosta.

Ehdotettavat rauhoitusmääräykset:

Masskärr

Suojelualueelle ehdotetaan seuraavia rauhoitusmääräyksiä:

Alueella on kielletty:

- metsänhakkuu ja muut metsänhoitotoimet
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen
- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen
- ojien kaivaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen
- rakennusten, rakennelmien, teiden ja polkujen rakentaminen lukuun ottamatta hyväksytyssä hoito- ja käyttösuunnitelmassa osoitettavia kulunohjauksen kannalta välttämättömiä rakenteita;

- tulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen
- lemmikkien irti pitäminen
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangattomien eläimien pyydystäminen tai kerääminen
- ulkoilureittien ulkopuoliset massatapahtumat, kuten maastokilpailut ja harjoitukset, pois lukien pienimuotoiset, myös seurojen järjestämät, kilpailut ja harjoitukset sekä;
- kaikenlainen muu toiminta, joka muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen.

Liikkumisrajoitukset:

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi on kielletty:

- liikkuminen moottoriajoneuvoilla.
- maastopyöräily perustettujen reittien ja polkujen ulkopuolella

Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittu:

- yksittäisten reittien ja teiden varrella sekä tonttien rajojen lähellä olevien vaaraa aiheuttavien puiden kaataminen;
- marjojen ja hyötysienien poiminta;
- moottoriajoneuvolla ajo, kun ajo liittyy alueen hoitoon tai rakenteiden huoltoon ja kunnostukseen sekä hoito- ja käyttösuunnitelmassa hyväksytyjen virkistysrakenteiden rakentamiseen;
- ratsastuspoluilla ratsastaminen;
- pienimuotoiset suunnistustapahtumat. Luonnonsuojelualueelle soveltuvan tapahtuman laajuudesta tulee neuvotella vastaavan luonnonsuojeluviranomaisen kanssa.
- haitallisten vieraslajien poistaminen ja muut ELY-keskuksen (luonnonsuojeluviranomaisen) hyväksymät ennallistamistoimenpiteet
- luonnonsuojelualueen rakennepiirteiden ja lajiston kartoittaminen sekä
- ELY-keskuksen (luonnonsuojeluviranomaisen) hyväksymän hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen

Rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen:

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (2026 alkaen lupa- ja valvontavirasto) voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Hoito- ja käyttösuunnitelma:

Luonnonsuojelualueelle laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa esitetään tarpeelliset toimenpiteet luonnonympäristön hoitamiseksi, ennallistamiseksi ja alueen luontaisen kehityksen palauttamiseksi sekä mahdollistetaan virkistyskäytön ohjaaminen luontoarvoja heikentämättä, mukaan lukien nykyisen Karhusuo-Brobacka välisen ulkoiluväylän perusparantamisen

Kuusikoti

Suojelualueelle ehdotetaan seuraavia rauhoitusmääräyksiä:

Alueella on kielletty:

- metsänhakkuu ja muut metsänhoitotoimet
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen
- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen
- ojien kaivaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen
- rakennusten, rakennelmien, teiden ja polkujen rakentaminen lukuun ottamatta hyväksytyssä hoito- ja käyttösuunnitelmassa osoitettavia kulunohjauksen kannalta välttämättömiä rakenteita;
- tulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen
- lemmikkien irti pitäminen
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangattomien eläimien pyydystäminen tai kerääminen
- ulkoilureittien ulkopuoliset massatapahtumat, kuten maastokilpailut ja harjoitukset, pois lukien pienimuotoiset, myös seurojen järjestämät, kilpailut ja harjoitukset sekä;
- kaikenlainen muu toiminta, joka muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen.

Liikkumisrajoitukset:

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi on kielletty:

- liikkuminen moottoriajoneuvoilla.
- maastopyöräily perustettujen reittien ja polkujen ulkopuolella

Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittu:

- yksittäisten reittien ja teiden varrella sekä tonttien rajojen lähellä olevien vaaraa aiheuttavien puiden kaataminen;
- marjojen ja hyötysienien poiminta;
- moottoriajoneuvolla ajo, kun ajo liittyy alueen hoitoon tai rakenteiden huoltoon ja kunnostukseen sekä hoito- ja käyttösuunnitelmassa hyväksytyjen virkistysrakenteiden rakentamiseen;
- haitallisten vieraslajien poistaminen ja muut ELY-keskuksen (luonnonsuojeluviranomaisen) hyväksymät ennallistamistoimenpiteet
- luonnonsuojelualueen rakennepiirteiden ja lajiston kartoittaminen sekä
- ELY-keskuksen (luonnonsuojeluviranomaisen) hyväksymän hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen

Rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen:

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (2026 alkaen lupa- ja valvontavirasto) voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Hoito- ja käyttösuunnitelma:

Luonnonsuojelualueelle laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa esitetään tarpeelliset toimenpiteet luonnonympäristön hoitamiseksi, ennallistamiseksi ja alueen luontaisen kehityksen palauttamiseksi sekä mahdollistetaan virkistyskäytön ohjaaminen luontoarvoja heikentämättä, mukaan lukien nykyisen Karhusuo-Brobacka välisen ulkoiluväylän perusparantamisen

Ruukinrannan metsä

Suojelualueelle ehdotetaan seuraavia rauhoitusmääräyksiä:

Alueella on kielletty:

- metsänhakkuu ja muut metsänhoitotoimet
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen
- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen
- ojien kaivaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen
- rakennusten, rakennelmien, teiden ja polkujen rakentaminen lukuun ottamatta hyväksytyssä hoito- ja käyttösuunnitelmassa osoitettavia kulunohjauksen kannalta välttämättömiä rakenteita;
- tulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen
- lemmikkien irti pitäminen
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangattomien eläimien pyydystäminen tai kerääminen
- ulkoilureittien ulkopuoliset massatapahtumat, kuten maastokilpailut ja harjoitukset, pois lukien pienimuotoiset, myös seurojen järjestämät, kilpailut ja harjoitukset sekä;
- kaikenlainen muu toiminta, joka muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen.

Liikkumisrajoitukset:

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi on kielletty:

- liikkuminen moottoriajoneuvoilla.
- maastopyöräily perustettujen reittien ulkopuolella

Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittu:

- virkistyskäyttöön tarkoitettujen reittien ylläpito, kunnostus ja hoito
- yksittäisten reittien ja teiden varrella sekä tonttien rajojen lähellä olevien vaaraa aiheuttavien puiden kaataminen;
- marjojen ja hyötysienien poiminta;
- moottoriajoneuvolla ajo, kun ajo liittyy alueen hoitoon tai rakenteiden huoltoon ja kunnostukseen;
- haitallisten vieraslajien poistaminen ja muut ELY-keskuksen (luonnonsuojeluviranomaisen) hyväksymät ennallistamistoimenpiteet
- luonnonsuojelualueen rakennepiirteiden ja lajiston kartoittaminen;
- Arkeologiset tutkimukset sekä kiinteän muinaisjäännöksen hoito ympäristösuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla sekä;
- ELY-keskuksen (luonnonsuojeluviranomaisen) hyväksymän hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen;

Rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen:

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueutta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa

olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Hoito- ja käyttösuunnitelma:

Luonnonsuojelualueelle laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa esitetään tarpeelliset toimenpiteet luonnonympäristön hoitamiseksi, ennallistamiseksi ja alueen luontaisen kehityksen palauttamiseksi sekä mahdollistetaan virkistyskäytön ohjaaminen luontoarvoja heikentämättä.

Linholminluodot

Suojelualueelle ehdotetaan seuraavia rauhoitusmääräyksiä:

Alueella on kielletty:

- maa- tai kiviaineksien ottaminen sekä merenpohjan, maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen
- rakennusten ja rakennelmien rakentaminen
- uusien vesiväylien tekeminen
- ruoppaaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen sekä;
- kaikenlainen muu vesialueen peittäminen tai vahingoittaminen
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangattomien eläimien pyydystäminen tai kerääminen
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen
- lemmikkien irti pitäminen
- vesiviljely
- ankkuroituminen

Liikkumisrajoitukset:

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi on kielletty:

- Maihinnousu luodoille ja liikkuminen luotojen läheisyydessä vesilintujen pesimäaikaan 1.4. - 31.7.

Edellä olevien määräyksien estämättä alueella on sallittu:

- harjoittaa kalastuslain mukaista kalastusta ottaen huomioon em. liikkumisrajoitukset ja ankkurointikiellon sekä;
- vieraslajien poistaminen ottaen huomioon em. liikkumisrajoitukset ja ankkurointikiellon

Vaikutukset

Suojelualoitteen toteuttamisella ei ole erityisiä kustannusvaikutuksia valmisteluun ympäristönsuojelussa kuluvan virkatyön lisäksi. Suojelualueen perustamisella ei rajoiteta jokaisenoikeuksien mukaista virkistyskäyttöä. Alueen virkistykselliset ja opetukselliset arvot lisääntyvät suojelun myötä.

Luonnon monimuotoisuudelle suojelualueiden lisäämisellä on aina suuri merkitys. Arvokkaat luontokohteet ylläpitävät monipuolista lajistoa ja alueiden suojelu takaa lajeille soveltuvien elinympäristöjen säilymisen.

Suojelualueiden tarjoamat ekosysteemipalvelut, kuten luonnossa virkistäytyminen, hyödyttävät Espoon asukkaita.

Valmistelu

Ympäristönsuojelu on selvittänyt esitettyjä suojelukohteita maastokäynnein, tuoreimman selvitysaineiston perusteella ja karttatarkasteluin sekä valmistellut suojeluhakemusesityksen karttarajauksineen.

Esityksestä on saatu lausunnot kaupunkisuunnittelukeskukselta, kaupunkitekniikan keskuksen luonnonhoitoyksiköltä, kaupunginmuseolta sekä liikunta ja urheilu -toimintayksiköltä. Tonttiyksiköstä ei otettu kantaa suojeluesityksiin ja kaupunkitekniikan keskuksen luonnonhoitoyksiköstä todettiin sähköpostitse, ettei suojeluesityksiin ollut kommentoitavaa. Saatujen lausuntojen perusteella rauhoitusmääräyksiä on muokattu mm. siten, että on huomioitu paremmin virkistysreittien peruskunnostus- ja rakentamismahdollisuudet sekä muinaisjäännösten hoitamisen tarve Ruukinrannassa.

Esitettävillä suojelumääräyksillä pyritään mahdollistamaan sekä suojelutavoitteiden toteutuminen että virkistyskäytön jatkuminen ja ohjaaminen alueilla. Suojelualueiden perustamisella ei rajoiteta normaalia jokaisenoikeuksien mukaista virkistyskäyttöä. Lausunnot ovat kokonaisuudessaan oheismateriaalina.

Päätöshistoria

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 11.12.2025 § 163

Päätösehdotus

Esittelijä
Ympäristöjohtaja Söderman Tarja

Ympäristö- ja rakennuslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että tämä tekee Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukselle (2026 alkaen lupa- ja valvontavirasto) seuraavan esityksen:

Espoon kaupunki esittää Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukselle (2026 alkaen lupa- ja valvontavirasto) neljän, luonnonsuojelulain 47 §:n mukaisen, luonnonsuojelun alueen perustamista Espoon kaupungin omistuksessa oleville Masskärrin (50 ha), Kuusikodin (14,4 ha) ja Ruukinrannan (2,1 ha) metsäalueille sekä Linholminluotojen (2,8 ha) lintuluodoille ja vedenalaiselle arvokohteelle selostustekstien mukaisin suojeluperustein ja -määräyksin sekä liitteenä olevien rajausesitysten mukaisesti. Yhteensä suojelupinta-ala kasvaa noin 69,3 hehtaarilla.

Käsittely

Ari Ampuja teki Martti Paldaniuksen kannattamana seuraavanlaisen muutosesityksen: ” Lisätään Masskärr suojelualueella sallituksi toiminnaksi metsästys.”

Puheenjohtaja totesi keskustelun jälkeen, että Ampujan kannatettua muutosesitystä oli vastustettu, jonka johdosta oli äänestettävä. Äänestyksessä ne, jotka kannattivat esittelijän päätösehdotusta, äänestivät ”jaa” ja ne, jotka kannattivat Ampujan muutosesitystä, äänestivät ”ei”.

Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi ympäristö- ja rakennuslautakunnan yhdeksällä (9) äänellä kolmea (3) ääntä vastaan, yhden ollessa poissa, hylänneen Ampujan muutosesityksen.

Äänestystulosraportti on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Ympäristö- ja rakennuslautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

- 1 Kuusikodin luonnonsuojelualueen rajausluonnos
- 2 Linholminluotojen luonnonsuojelualueen rajausluonnos
- 3 Masskärrin luonnonsuojelualueen rajausluonnos
- 4 Ruukinrannan luonnonsuojelualueen rajausluonnos

Oheismateriaali

- Kaupunkisuunnittelukeskuksen lausunto Masskärrin metsän luonnonsuojelualueen perustamisesta
- Kaupunkisuunnittelukeskuksen lausunto Kuusikodin metsän luonnonsuojelualueen perustamisesta
- Kaupunkisuunnittelukeskuksen lausunto Ruukinrannan metsän luonnonsuojelualueen perustamisesta
- Kaupunkisuunnittelukeskuksen lausunto Lindholminluotojen perustettavasta luonnonsuojelualueesta
- Kaupunginmuseon lausunto Linholminluotojen sekä Masskärrin, Kuusikodin ja Ruukinrannan metsien luonnonsuojelualueiden perustamiseen
- Liikunta ja urheilu -tulosyksikön lausunto
- Luonnonsuojelualueiden perustaminen 2025

Tiedoksi